

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2021/785**av den 29 april 2021****om inrättande av unionsprogrammet för bedrägeribekämpning och om upphävande av förordning (EU) nr 250/2014**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 33 och 325,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av revisionsrättens yttrande ⁽¹⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 325 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska unionen och medlemsstaterna bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen. Unionen bör stödja verksamhet inom dessa områden.
- (2) Stöd som tidigare givits för sådan verksamhet, genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 804/2004/EG ⁽³⁾ (Hercule-programmet), som ändrades och förlängdes genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 878/2007/EG ⁽⁴⁾ (Herkules II-programmet), som upphävdes och ersattes med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 250/2014 ⁽⁵⁾ (Herkules III-programmet), har gjort det möjligt att stärka unionens och medlemsstaternas verksamheter för att bekämpa bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen.
- (3) Unionslagstiftning som fastställer regler för Europeiska garantifonden för jordbruket, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska havs- och fiskerifonden, asyl-, migrations- och integrationsfonden och instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering, fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt samt för instrumentet för stöd inför anslutningen med avseende på programperioden 2014–2020 och framåt, innehåller en skyldighet för medlemsstater, kandidatländer och potentiella kandidatländer att rapportera oriktigheter och bedrägerier som skadar unionens ekonomiska intressen. Systemet för hantering av oriktigheter (*Irregularity Management System – IMS*) är ett säkert elektroniskt kommunikationsverktyg som underlättar fullgörandet av medlemsstaternas samt kandidatländernas och potentiella kandidatländers skyldighet att rapportera upptäckta oriktigheter och som också stöder hanteringen och analysen av oriktigheter.
- (4) Det arbete som kommissionen utför när det gäller att förebygga bedrägerier är utan tvivel viktigt, men betydelsen av bland annat genomförandet av informationssystemet för bedrägeribekämpning (Afis) samt av nationella bedrägeribekämpningsstrategier bör också erkännas fullt ut.

⁽¹⁾ EUT C 10, 10.1.2019, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 februari 2019 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 16 mars 2021 (ännu inte offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 29 april 2021 (ännu inte offentliggjord i EUT).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 804/2004/EG av den 21 april 2004 om ett gemenskapsprogram för att främja åtgärder inom området för skydd av gemenskapens ekonomiska intressen (Hercule-programmet) (EUT L 143, 30.4.2004, s. 9).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 878/2007/EG av den 23 juli 2007 om ändring och förlängning av beslut nr 804/2004/EG om ett gemenskapsprogram för att främja åtgärder inom området för skydd av gemenskapens ekonomiska intressen (Herkules II-programmet) (EUT L 193, 25.7.2007, s. 18).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 250/2014 av den 26 februari 2014 om inrättande av ett program för främjande av verksamheter till skydd av ekonomiska intressen för Europeiska unionen (Herkules III-programmet) och om upphävande av beslut nr 804/2004/EG (EUT L 84, 20.3.2014, s. 6).

- (5) Rådets förordning (EG) nr 515/97⁽⁶⁾ och rådets beslut 2009/917/RIF⁽⁷⁾ föreskriver att unionen ska stödja ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter, och samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen.
- (6) Detta stöd ges till ett flertal operativa verksamheter. Dessa inbegriper Afis, en it-plattform som består av en uppsättning program som drivs inom ett gemensamt informationssystem som förvaltas av kommissionen. IMS drivs också inom Afis-plattformen. Det gemensamma informationssystemet förutsätter en stabil och förutsägbar finansiering över tid för att säkerställa dess hållbarhet.
- (7) Afis-plattformen omfattar flera informationssystem, inbegripet tullinformationssystemet. Tullinformationssystemet är ett automatiserat informationssystem som syftar till att bistå medlemsstaterna med att förebygga, utreda och lagföra överträdelse av tull- eller jordbrukslagstiftningen genom att påskynda informationsspridningen och därmed öka effektiviteten i samarbets- och kontrollförfaranden för de tullmyndigheter vars verksamhetsområde omfattar sådana insatser. Den gemensamma infrastrukturen för tullinformationssystemet omfattar både administrativt och polisiärt samarbete som bygger på unionens tidigare pelare för rättsliga och inrikes frågor. Polissamarbetsdimensionen i tullinformationssystemet kan tekniskt inte skiljas från dess administrativa dimension, eftersom båda drivs inom ett gemensamt it-system. Med tanke på att tullinformationssystemet bara är ett av flera informationssystem inom ramen för Afis-plattformen och att antalet fall av polissamarbete är lägre än antalet fall av administrativt samarbete i tullinformationssystemet, anses Afis-plattformens polissamarbetsdimension vara underordnad den administrativa dimensionen.
- (8) För att öka synergierna och budgetflexibiliteten samt förenkla förvaltningen bör unionens stöd på områdena skydd av unionens ekonomiska intressen, rapportering av oriktigheter samt ömsesidigt administrativt bistånd och samarbete i tull- och jordbruksfrågor sammanföras och integreras i ett enda program, unionsprogrammet för bedrägeribekämpning (nedan kallat *programmet*). Programmet bör inrättas för en sjuårsperiod så att dess löptid anpassas till den fleråriga budgetramens löptid, som fastställs i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093⁽⁸⁾.
- (9) Programmet bör därför innehålla en komponent som liknar med Herkules III-programmet, en andra komponent som säkerställer finansieringen av IMS och en tredje komponent som finansierar verksamhet som uppdragits åt kommissionen enligt förordning (EG) nr 515/97, inbegripet Afis-plattformen.
- (10) Programmet bör underlätta samarbete mellan medlemsstaternas berörda myndigheter och mellan medlemsstaterna, kommissionen och andra berörda unionsorgan, inbegripet Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo), när så är lämpligt, vad gäller de medlemsstater som deltar i ett fördjupat samarbete i enlighet med rådets förordning (EU) 2017/1939⁽⁹⁾, i syfte att säkerställa effektivt skydd av unionens ekonomiska intressen, samt en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter och för att säkerställa en mer ändamålsenlig användning av resurser än vad som vore möjligt på nationell nivå. Åtgärder på unionsnivå är nödvändiga och motiverade eftersom de hjälper medlemsstaterna att kollektivt skydda unionens ekonomiska intressen och uppmuntrar till användning av gemensamma unionssystem för att öka samarbetet och informationsutbytet mellan behöriga myndigheter, samtidigt som de stöder inrapporteringen av data om oriktigheter och fall av bedrägerier.
- (11) Dessutom bör stödet till skyddet av unionens ekonomiska intressen omfatta alla aspekter av unionens budget, på såväl inkomst- som utgiftssidan. I detta sammanhang bör vederbörlig hänsyn tas till det faktum att programmet är det enda unionsprogram som är avsett att skydda utgiftssidan i unionens budget.

⁽⁶⁾ Rådets förordning (EG) nr 515/97 av den 13 mars 1997 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen (EGT L 82, 22.3.1997, s. 1).

⁽⁷⁾ Rådets beslut 2009/917/RIF av den 30 november 2009 om användning av informationsteknik för tulländamål (EUT L 323, 10.12.2009, s. 20).

⁽⁸⁾ Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11).

⁽⁹⁾ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

- (12) I denna förordning fastställs en finansieringsram för programmet som ska utgöra det särskilda referensbeloppet, i den mening som avses i punkt 18 i det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel⁽¹⁰⁾, för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförloppet.
- (13) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046⁽¹¹⁾ (nedan kallad *budgetförordningen*) är tillämplig på det här programmet. I budgetförordningen fastställs regler för genomförande av unionens budget, inklusive regler om bidrag, priser, upphandling indirekt förvaltning, finansieringsinstrument, budgetgarantier, ekonomiskt stöd och ersättning till externa experter. Regler som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget inbegriper också en generell villkorlighetsordning för skydd av unionens budget.
- (14) Valet av finansieringstyper och genomförandemetoder inom ramen för denna förordning bör göras utifrån vad som är bäst för att uppnå åtgärdernas särskilda mål och leverera resultat. Hänsyn ska särskilt tas till kostnader för kontroller, administrativa bördor och förväntad risk för bristande efterlevnad. I detta sammanhang bör hänsyn tas till användningen av enhetsbelopp, schablonsatser och enhetskostnader och finansiering som inte är kopplad till kostnader i den mening som avses i artikel 125.1 i budgetförordningen.
- (15) Denna förordning bör innehålla en vägledande förteckning över åtgärder som ska finansieras för att säkerställa kontinuitet i finansieringen av alla åtgärder som uppdragits åt kommissionen enligt förordning (EG) nr 515/97, inbegripet Afis-plattformen.
- (16) Åtgärder bör vara stödberättigande på grundval av deras förmåga att uppnå de specifika målen för programmet. Programmets särskilda mål bör omfatta tillhandahållande av särskilt tekniskt bistånd till de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna, såsom genom tillhandahållande av särskild kunskap, specialiserad och tekniskt avancerad utrustning och effektiva it-verktyg, genom säkerställande av nödvändigt stöd för och underlättandet av utredningar, i synnerhet genom inrättande av gemensamma utredningsgrupper och gränsöverskridande insatser eller genom utökat personalutbyte i samband med vissa projekt. Stödberättigande åtgärder bör också omfatta riktad specialiserad utbildning och workshoppar om riskanalys samt, när så är lämpligt, konferenser och studier.
- (17) Inköp av utrustning genom unionens instrument för ekonomiskt stöd för tullkontrollutrustning inrättat genom en Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för tullkontrollutrustning kommer att ha en positiv inverkan på bekämpningen av bedrägerier som skadar unionens ekonomiska intressen. Enligt det instrumentet finns det en skyldighet att undvika dubbling av unionens stöd. Programmet bör på samma sätt säkerställa att dubbling av unionens stöd undviks och bör i princip inriktas på förvärv av sådana typer av utrustning som inte omfattas av tillämpningsområdet för unionens instrument för ekonomiskt stöd för tullkontrollutrustning eller för utrustning för vilka mottagarna är andra myndigheter än de myndigheter som berörs av unionens instrument för ekonomiskt stöd för tullkontrollutrustning. Dessutom bör det säkerställas att den finansierade utrustningen är ägnad att bidra till skyddet av unionens ekonomiska intressen.
- (18) Programmet bör vara öppet för deltagande av medlemmar i Europeiska frihandelssammanslutningen som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Det bör också vara öppet för deltagande av anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidatländer, samt länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och de allmänna villkor och bestämmelser för deltagande i unionens program som gäller för dessa länder enligt respektive ramavtal och associeringsrådsbeslut eller liknande arrangemang. Programmet bör också vara öppet för andra tredjeländer, under förutsättning att de ingår ett särskilt avtal som omfattar de särskilda villkoren för deras deltagande i unionens program.
- (19) Med beaktande av tidigare utvärderingar av Herkulesprogrammen och för att stärka programmet bör deltagande av enheter som är etablerade i ett tredjeland som inte är associerat till programmet i undantagsfall vara möjligt.

⁽¹⁰⁾ EUT L 433I, 22.12.2020, s. 28.

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (20) Deltagande av enheter som är etablerade i tredjeländer som har ett gällande associeringsavtal med unionen bör särskilt uppmuntras, i syfte att stärka skyddet av unionens ekonomiska intressen genom samarbete i tullfrågor och utbyte av bästa praxis, särskilt när det gäller metoder för att bekämpa bedrägerier, korruption och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen och när det gäller att hantera utmaningar som är kopplade till ny teknisk utveckling.
- (21) Programmet bör genomföras med beaktande av de rekommendationer och åtgärder som anges i kommissionens meddelande av den 6 juni 2013 med titeln *Upptäckning av kampen mot cigarettsmuggling och andra former av olaglig handel med tobaksprodukter – en omfattande EU-strategi* samt lägesrapporten av den 12 maj 2017 om genomförandet av det meddelandet.
- (22) År 2016 ratificerade unionen protokollet för att eliminera olaglig handel med tobaksvaror till Världshälsoorganisationens ramkonvention om tobakskontroll (nedan kallat *protokollet*). Protokollet syftar till att skydda unionens ekonomiska intressen när det gäller bekämpning av gränsöverskridande olaglig handel med tobaksvaror, som förorsakar inkomstförluster. Programmet bör stödja sekretariatet för Världshälsoorganisationens ramkonvention om tobakskontroll, i dess funktioner som rör protokollet. Det bör också stödja andra aktiviteter som anordnas av sekretariatet i samband med bekämpning av olaglig handel med tobaksvaror.
- (23) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁽¹²⁾ samt rådets förordningar (EG, Euratom) nr 2988/95⁽¹³⁾, (Euratom, EG) nr 2185/96⁽¹⁴⁾ och (EU) 2017/1939 ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet åtgärder vad gäller förebyggande, upptäckt, korrigerande och utredning av oriktigheter, inklusive bedrägerier, avseende krav på återbetalning av medel som förlorats, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt, när så är lämpligt, avseende påförande av administrativa sanktioner. I enlighet med förordningarna (Euratom, EG) nr 2185/96 och (EU, Euratom) nr 883/2013 har Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) befogenhet att göra administrativa utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägerier, korruption eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 har Eppo befogenhet att utreda och lagföra brott som skadar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371⁽¹⁵⁾. I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som mottar medel från unionen samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, bevilja kommissionen, Olaf, revisionsrätten och – när det gäller de medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete enligt förordning (EU) 2017/1939 – Eppo de rättigheter och den tillgång som krävs, samt säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.
- (24) Tredjeländer som är medlemmar i EES får delta i unionens program inom ramen för det samarbete som inrättas genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet⁽¹⁶⁾, av vilket följer att programmen ska genomföras på grundval av ett beslut antaget inom ramen för det avtalet. Tredjeländer får också delta på grundval av andra rättsliga instrument. En särskild bestämmelse bör införas i denna förordning som kräver att tredjeländer beviljar de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Olaf och revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt.
- (25) Enligt rådets beslut 2013/755/EU⁽¹⁷⁾ är personer och enheter i utomeuropeiska länder och territorier berättigade till finansiering, med förbehåll för programmets regler och mål och eventuella ordningar som gäller för den medlemsstat till vilken det berörda utomeuropeiska landet eller territoriet är knutet.

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹³⁾ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁶⁾ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁽¹⁷⁾ Rådets beslut 2013/755/EU av den 25 november 2013 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen (ULT-beslutet) (EUT L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (26) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av programmet, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Kommissionen bör anta arbetsprogram som anger bland annat prioriteringarna och utvärderingskriterierna för verksamhetsbidrag.
- (27) Denna förordning bör fastställa den maximala medfinansieringsgraden för bidrag.
- (28) Enligt punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning⁽¹⁸⁾ bör detta program utvärderas på grundval av information som samlats in i enlighet med särskilda övervakningskrav, samtidigt som en administrativ börda, särskilt för medlemsstaterna, och överreglering undviks. Dessa krav bör när så är lämpligt innefatta mätbara indikatorer som utgångspunkt för utvärdering av programmets faktiska konsekvenser. Utvärdering bör utföras i god tid och på ett oberoende och objektiva sätt.
- (29) Befogenheten att anta rättsakter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget bör delegeras till kommissionen med avseende på ändringar på förteckningen över indikatorer för att mäta i vilken utsträckning programmets allmänna och specifika mål uppnåtts där så krävs och på att komplettera denna förordning med bestämmelser om inrättandet av en ram för övervakning och utvärdering. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (30) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, utan snarare, på grund av unionens mervärde, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (31) Artikel 42a.1 och 42a.2 i förordning (EG) nr 515/97 ger den rättsliga grunden för finansieringen av Afis. Den här förordningen bör ersätta den rättsliga grunden med en ny. Artikel 42a.1 och 42a.2 i förordning (EG) nr 515/97 bör därför utgå.
- (32) Förordning (EU) nr 250/2014 om inrättande av Herkules III-programmet omfattade perioden 1 januari 2014–31 december 2020. I den här förordningen bör föreskrivas en uppföljning av Herkules III-programmet, som inleds den 1 januari 2021. Förordning (EU) nr 250/2014 bör därför upphävas.
- (33) För att ge uttryck för vikten av att bekämpa klimatförändringar i överensstämmelse med unionens åtaganden att genomföra Parisavtalet som antagits inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar och Förenta nationernas mål för hållbar utveckling, är programmet avsett att bidra till att integrera klimatinsatser och till att uppnå det övergripande målet att 30 % av unionens budget ska stödja klimatmål.
- (34) Enligt artikel 193.2 i budgetförordningen får bidrag tilldelas för redan inledda åtgärder, om sökanden kan visa att det var nödvändigt att inleda åtgärden innan bidragsöverenskommelsen undertecknas. Emellertid ska kostnader som ådragits före bidragsansökan lämnades in inte vara berättigade till finansiering, utom i vederbörligen motiverade undantagsfall. För att undvika sådana avbrott av unionsstödet som kan inverka negativt på unionens intressen bör det vara möjligt att i finansieringsbeslutet, under en begränsad tidsperiod i början av den fleråriga budgetramen 2021–2027 och endast i vederbörligen motiverade fall, fastställa vilka verksamheter och kostnader som är stödberättigande från och med inledningen av budgetåret 2021, även om dessa genomförs eller hänförs sig till perioden innan bidragsansökan lämnades in.

⁽¹⁸⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (35) För att säkerställa kontinuitet i tillhandahållandet av stöd inom det relevanta politikområdet och göra det möjligt att påbörja genomförande av programmet från och med början av den fleråriga budgetramen 2021–2027, bör denna förordning skyndsamt träda i kraft och bör tillämpas med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 2021.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll

Genom denna förordning inrättas unionsprogrammet för bedrägeribekämpning (nedan kallat *programmet*) för löptiden för den fleråriga budgetramen 2021–2027.

I förordningen fastställs målen för programmet, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.

Artikel 2

Programmets mål

1. De allmänna målen för programmet är att:
 - a) Skydda unionens ekonomiska intressen.
 - b) Stödja ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och samarbete mellan de senare och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen.
2. De specifika målen för programmet är att:
 - a) Förebygga och bekämpa bedrägerier, korruption och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen.
 - b) Stödja rapportering av oriktigheter, inklusive bedrägerier, med beaktande av medel med delad förvaltning och medel för stöd inför anslutningen i unionens budget.
 - c) Tillhandahålla verktyg för informationsutbyte och stöd för den operativa verksamheten på området ömsesidigt administrativt bistånd i tull- och jordbruksfrågor.

Artikel 3

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden 2021–2027 ska vara 181,207 miljoner EUR i löpande priser.
2. Den vägledande fördelningen av det belopp som anges i punkt 1 ska vara följande:
 - a) 114,207 miljoner EUR för det mål som anges i artikel 2.2 a.
 - b) 7 miljoner EUR för det mål som anges i artikel 2.2 b.
 - c) 60 miljoner EUR för det mål som anges i artikel 2.2 c.
3. Upp till 2 % av det belopp som anges i punkt 1 får användas för tekniskt och administrativt bistånd i samband med genomförandet av programmet, såsom förberedelser, övervakning, kontroll, revision och utvärdering, inklusive gemensamma it-system. I den vägledande fördelningen i punkt 2 a ska dessutom vederbörlig hänsyn tas till att programmet är det enda unionsprogram som fokuserar på utgiftssidan av skyddet av unionens ekonomiska intressen.

Artikel 4

Tredjeländer som är associerade till programmet

Programmet ska vara öppet för deltagande för följande tredjeländer:

- a) Medlemmar av Europeiska frihandelssammanslutningen som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, i enlighet med villkoren i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

- b) Anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater, i enlighet med de allmänna principer och allmänna villkor som fastställs i respektive ramavtal och associeringsrådsbeslut för dessa länders deltagande i unionsprogram eller i liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan unionen och dessa länder.
- c) Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och allmänna villkor som fastställs i respektive ramavtal och associeringsrådsbeslut för dessa länders deltagande i unionsprogram, eller i liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan unionen och dessa länder.
- d) Andra tredjeländer i enlighet med de villkor som föreskrivs i ett särskilt avtal som omfattar tredjelandets deltagande i ett unionsprogram, förutsatt att avtalet
- i) säkerställer en rättvis balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i unionsprogrammen,
 - ii) föreskriver villkoren för deltagande i programmen, inbegripet beräkning av ekonomiska bidrag till enskilda program och deras administrativa kostnader,
 - iii) inte ger tredjelandet någon beslutsbefogenhet i fråga om unionsprogrammen,
 - iv) garanterar unionens rätt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning och skydda sina ekonomiska intressen.

De bidrag som avses i första stycket punkt d ii ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.5 i budgetförordningen.

Artikel 5

Genomförande av och former för unionsfinansiering

1. Programmet ska genomföras inom ramen för direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller indirekt förvaltning med ett organ som avses i artikel 62.1 första stycket c i budgetförordningen.
2. Programmet får tillhandahålla finansiering i alla former som anges i budgetförordningen, särskilt bidrag och upphandling, samt ersättning för utgifter för resor och uppehålle i enlighet med vad som anges i artikel 238 i budgetförordningen.
3. Programmet får tillhandahålla finansiering för åtgärder som genomförs i enlighet med förordning (EG) nr 515/97, särskilt för att täcka olika typer av kostnader som anges i den vägledande förteckningen i bilaga I till den här förordningen.
4. När den åtgärd som får stöd omfattar anskaffning av utrustning ska kommissionen, i lämpliga fall, inrätta en samordningsmekanism som säkerställer effektivitet och driftskompatibilitet mellan all utrustning som köps in med stöd av unionsprogram.

Artikel 6

Skydd av unionens ekonomiska intressen

När ett tredjeland deltar i programmet genom ett beslut antaget enligt ett internationellt avtal eller på grundval av något annat rättsligt instrument ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga ut-anordnaren, Olaf och revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt. När det gäller Olaf ska dessa rättigheter innefatta rätten att göra utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013.

KAPITEL II

Bidrag

Artikel 7

Bidrag

Bidrag inom programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VIII i budgetförordningen.

*Artikel 8***Medfinansiering**

Medfinansieringsgraden för bidrag som tilldelas enligt programmet får inte överskrida 80 % av de stödberättigande kostnaderna. Finansiering som överskrider det taket ska endast tilldelas i vederbörligen motiverade undantagsfall, vilka ska fastställas i de arbetsprogram som avses i artikel 11, och sådan finansiering får inte överskrida 90 % av de stödberättigande kostnaderna.

*Artikel 9***Stödberättigande åtgärder**

1. Endast åtgärder som genomför de mål som avses i artikel 2 ska berättiga till finansiering.
2. Utan att det påverkar eventuella andra åtgärder som föreskrivs av de arbetsprogram som avses i artikel 11 kan följande åtgärder anses berättiga till finansiering:
 - a) Tillhandahållande av teknisk kunskap, specialiserad och tekniskt avancerad utrustning och effektiva it-verktyg som förbättrar det gränsöverskridande och sektorsövergripande samarbetet och samarbetet med kommissionen.
 - b) Utökning av personalutbytet i vissa projekt, säkerställande av nödvändigt stöd och främjande av utredningar, i synnerhet genom inrättande av gemensamma utredningsgrupper och gränsöverskridande insatser.
 - c) Tillhandahållande av tekniskt och operativt stöd till nationella utredningar, särskilt till tullmyndigheter och brottsbekämpande myndigheter, för att stärka kampen mot bedrägerier och annan olaglig verksamhet.
 - d) Uppbyggnad av it-kapaciteten i medlemsstaterna och tredjeländer, utökning av uppgiftsutbytet, utveckling och tillhandahållande av it-verktyg för utredning och övervakning av underrättelsearbetet.
 - e) Specialiserad utbildning, workshoppar för riskanalys, konferenser och undersökningar som syftar till att förbättra samarbetet och samordningen mellan avdelningar som är involverade i skyddet av unionens ekonomiska intressen.
 - f) Övriga åtgärder i enlighet med de arbetsprogram som avses i artikel 11 och som är nödvändiga för att uppnå de allmänna och specifika mål som anges i artikel 2.
3. När den åtgärd som ska få stöd innebär anskaffning av utrustning ska kommissionen säkerställa att den finansierade utrustningen är ägnad att bidra till skyddet av unionens ekonomiska intressen.

*Artikel 10***Stödberättigade enheter**

1. Utöver de kriterier som anges i artikel 197 i budgetförordningen ska de kriterier för stödberättigande som fastställs i punkt 2 i den här artikeln tillämpas.
2. Följande enheter ska vara berättigade till stöd inom ramen för programmet:
 - a) Offentliga myndigheter som kan bidra till uppnåendet av ett av de mål som anges i artikel 2 och som är etablerade i
 - i) en medlemsstat eller ett utomeuropeiskt land eller territorium som är knutet till denna,
 - ii) ett tredjeland som är associerat till programmet, eller
 - iii) ett tredjeland som förtecknas i arbetsprogrammet på de villkor som anges i punkt 3.

- b) Forsknings- och undervisningsinstitut och icke vinstdrivande enheter som kan bidra till uppnåendet av de mål som anges i artikel 2, under förutsättning att de har inrättats och har varit i drift under minst ett år i
- i) en medlemsstat,
 - ii) ett tredjeland som är associerat till programmet, eller
 - iii) ett tredjeland som finns förtecknat i ett arbetsprogram på de villkor som anges i punkt 3.
- c) Varje rättslig enhet som inrättats i enlighet med unionsrätten eller varje internationell organisation.
3. Enheter som avses i punkt 2 och som är etablerade i ett tredjeland som inte är associerat till programmet ska i undantagsfall vara berättigade till stöd inom ramen för programmet när det är nödvändigt för att uppnå målen för en viss åtgärd. Sådana enheter ska i princip bära kostnaderna för sitt deltagande, förutom i fall som ska vara vederbörligen motiverade i arbetsprogrammet.

KAPITEL III

Programplanering, övervakning och utvärdering

Artikel 11

Arbetsprogram

För att genomföra programmet ska kommissionen anta arbetsprogram som avses i artikel 110 i budgetförordningen.

Artikel 12

Övervakning och rapportering

1. I bilaga II fastställs indikatorer för rapportering om programmets framsteg när det gäller att uppnå de allmänna och specifika mål som fastställs i artikel 2.
2. För att säkerställa en ändamålsenlig bedömning av programmets framsteg när det gäller att uppnå dess mål ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 14 i syfte att ändra bilaga II för att se över eller komplettera indikatorerna där det anses nödvändigt och i syfte att komplettera denna förordning med bestämmelser om inrättande av en ram för övervakning och utvärdering.
3. Kommissionen ska årligen rapportera till Europaparlamentet och rådet om programmets resultat, som en del av sin årliga rapport om skyddet av unionens ekonomiska intressen – bedrägeribekämpning.

I samband med diskussioner om detta kan Europaparlamentet ge rekommendationer för det årliga arbetsprogrammet. Kommissionen ska ta vederbörlig hänsyn till dessa rekommendationer.

4. Systemet för prestationsrapportering ska säkerställa att uppgifter för övervakning av programmets genomförande och resultat samlas in ändamålsenligt, effektivt och i god tid. För detta ändamål ska mottagare av unionsmedel, och när så är lämpligt medlemsstaterna, omfattas av proportionella rapporteringskrav.

Artikel 13

Utvärdering

1. När utvärderingar genomförs ska kommissionen säkerställa att de utförs i god tid och på ett oberoende och objektivt sätt och att utvärderarna inte utsätts för några påverkansförsök.
2. En interimutvärdering av programmet ska göras så snart det föreligger tillräcklig information om genomförandet av programmet, dock senast fyra år efter det att programmet började genomföras.
3. Vid utgången av programmets genomförandeperiod, dock senast fyra år efter utgången av den period som anges i artikel 1, ska kommissionen göra en slututvärdering av programmet.
4. Kommissionen ska överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar tillsammans med sina egna iakttagelser till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och revisionsrätten, och offentliggöra dem på kommissionens webbplats.

Artikel 14

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 12.2 ges till kommissionen till och med den 31 december 2028.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 12.2 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 12.2 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

KAPITEL IV

Övergångsbestämmelser och slutbestämmelser

Artikel 15

Information, kommunikation och synlighet

1. Utom när det riskerar att äventyra det effektiva utförandet av bedrägeribekämpning och tullens operativa verksamhet ska mottagarna av unionsfinansiering framhålla att finansieringen kommer från unionen och säkerställa unionsfinansieringens synlighet på lämpligt vis, i synnerhet när de främjar åtgärderna och deras resultat genom att tillhandahålla enhetlig, ändamålsenlig och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska regelbundet vidta informations- och kommunikationsåtgärder avseende programmet åtgärder som vidtagits enligt programmet och uppnådda resultat. Finansiella medel som tilldelas programmet ska också bidra till den strategiska kommunikationen om unionens politiska prioriteringar, i den mån dessa prioriteringar har anknytning till de mål som anges i artikel 2.

Artikel 16

Ändring av förordning (EG) nr 515/97

I artikel 42a i förordning (EG) nr 515/97 ska punkterna 1 och 2 utgå.

Artikel 17

Upphävande

Förordning (EU) nr 250/2014 ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2021.

Artikel 18

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning påverkar inte fortsatt genomförande eller ändringar av åtgärder som inletts enligt förordning (EU) nr 250/2014 och artikel 42a i förordning (EG) nr 515/97, som ska fortsätta att tillämpas på dessa åtgärder fram till dess att de avslutas.
2. Finansieringsramen för programmet får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för övergången mellan programmet och de åtgärder som antagits enligt förordning (EU) nr 250/2014 och artikel 42a i förordning (EG) nr 515/97.
3. I enlighet med artikel 193.2 andra stycket a i budgetförordningen kan åtgärder som stöds enligt denna förordning och dess underliggande kostnader i vederbörligen motiverade fall som fastställs i finansieringsbeslutet och under en begränsad tidsperiod anses vara stödberättigande från och med den 1 januari 2021, även om dessa åtgärder genomförts och dessa kostnader hänförs sig till perioden innan bidragsansökan lämnades in.

*Artikel 19***Ikraftträdande och tillämpning**

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2021.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 29 april 2021.

På Europaparlamentets vägnar

D.M. SASSOLI

Ordförande

På rådets vägnar

A.P. ZACARIAS

Ordförande

BILAGA I

VÄGLEDANDE FÖRTECKNING ÖVER KOSTNADER SOM AVSES I ARTIKEL 5.3

Vägledande förteckning över de typer av kostnader som programmet kommer att finansiera för åtgärder som genomförs i enlighet med förordning (EG) nr 515/97:

- a) Alla kostnader för installation och underhåll av permanent teknisk infrastruktur som tillhandahåller medlemsstaterna logistik-, kontorsautomatiserings- och it-resurser för samordning av gemensamma tullaktioner och annan operativ verksamhet.
 - b) Ersättning av utgifter för resor och uppehälle samt, när så är lämpligt, eventuella andra ersättningar eller betalningar till företrädare från medlemsstaterna och, när så är lämpligt, företrädare från tredjeländer som deltar i unionens uppdrag, i gemensamma tullaktioner som anordnas av eller tillsammans med kommissionen samt i utbildning, extra möten, förberedande möten eller utvärderingsmöten i samband med administrativa utredningar eller operativa insatser som genomförs av medlemsstaterna, om de anordnas av eller tillsammans med kommissionen.
 - c) Utgifter för anskaffning, studier, utveckling och underhåll av it-infrastruktur (hårdvara), programvara och tillhörande nätuppkopplingar, och för därmed sammanhängande produktions, stöd- och utbildningstjänster för genomförandet av de åtgärder som föreskrivs i förordning (EG) nr 515/97, särskilt åtgärder rörande förebyggande och bekämpning av bedrägerier.
 - d) Utgifter för tillhandahållande av information och utgifter för därmed sammanhängande åtgärder för att underlätta tillgången till information, uppgifter och uppgiftskällor för genomförandet av de åtgärder som föreskrivs i förordning (EG) nr 515/97, särskilt åtgärder rörande förebyggande och bekämpning av bedrägerier.
 - e) Utgifter för sådan användning av tullinformationssystemet som föreskrivs i de akter som antagits på grundval av artikel 87 i EUF-fördraget och i synnerhet i beslut 2009/917/RIF, förutsatt att det i dessa akter anges att utgifterna ska belasta unionens allmänna budget.
 - f) Utgifter för anskaffning, studier, utveckling och underhåll av unionens komponenter i det gemensamma kommunikationsnät som används i enlighet med led c.
-

BILAGA II

INDIKATORER FÖR ÖVERVAKNING AV PROGRAMMET

Programmet kommer att noggrant övervakas på grundval av en uppsättning indikatorer som är avsedda att mäta i vilken grad de allmänna och specifika målen har uppnåtts och minimera administrativa bördor och kostnader. Uppgifter kommer därför att samlas in i förhållande till följande nyckelindikatorer:

Specifikt mål 1: Förebygga och bekämpa bedrägerier, korruption och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen.

Indikator 1: Stöd för att förebygga och bekämpa bedrägerier, korruption och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, vilket mäts genom följande:

1.1: Grad av tillfredsställelse i samband med verksamhet som organiserats och (med)finansierats genom programmet.

1.2: Procentandel av medlemsstater som varje år mottar stöd genom programmet.

Specifikt mål 2: Stöd för rapportering av oriktigheter, inklusive bedrägerier, med avseende på medel med delad förvaltning och medel för stöd inför anslutningen i unionens budget.

Indikator 2: Grad av användartillfredsställelse vad gäller IMS.

Specifikt mål 3: Tillhandahållande av verktyg för informationsutbyte och stöd för operativ verksamhet i fråga om ömsesidigt administrativt bistånd i tull- och jordbruksfrågor.

Indikator 3: Antalet gånger uppgifter avseende ömsesidigt bistånd gjorts tillgängliga och antalet verksamheter i samband med ömsesidigt bistånd som fått stöd.
